

1. Gustave Flaubert: MADAME BOVARY

Gustave Flaubert se je rodil v Rouenu leta 1821 v družini zdravnika. V Parizu je študiral pravo. Študij je moral zaradi bolezni prekiniti in leta 1849 je odpotoval v Egipt, Turčijo, Grčijo in Italijo. Po prvih književnih uspehih se je umaknil v bližino rojstnega kraja, kjer je živel v skromnem krogu prijateljev. Umrli je leta 1880. Flaubertova pomembnejša dela so romani Madame Bovary, Vzgoja srca in Salambo.

Roman Madame Bovary je nastal na podlagi časopisne vesti o nesrečni usodi poročene meščanske ženske. Flaubert je snov uporabil tako, da je usodo junakinje prikazal z nasprotjem med romantičnim sanjarskim svetom in stvarnostjo.

Ema Rouault, ki so jo strogo vzgajali v samostanu, je po svoji naravi čustvena, sanjarska in romantična ženska. Poroči se s preprostim podeželskim zdravnikom Charlesom, ki je njeno pravo nasprotje - trezen in prozaičen poštenjak. Nič drugačno ni mestece, kjer živita, vključena v najbolj banalno malomeščansko življenje. Edini predstavniki izobraženstva je lekarnar Homais, omejen frazerski liberal. V takšnih razmerah si Ema išče utehe pri ljubimcih. Nazadnje se ji želi približati Rodolphe Banlonger, veleposestnik iz okolice. Zaplete se v razmerje in namerava z njim tudi pobegniti. Rodolphe pa se je kmalu naveliča in jo odkloni. Ema ne najde sreče, razmetava tudi z denarjem. Ko se že toliko zadolži, da ne more več povrniti dolgov, obupa in se zastrupi. Na koncu umre tudi Charles.

Odlomek v berilu se začne s prihodom svétnika v mesto, kjer pripravljajo živinorejsko proslavo. Sem pride tudi Rodolphe z Emo. Sedla sta v prvo nadstropje župnije. Svétnik začne s svojim govorom o poljedelcih, o zavzemanju za boljšo zemljo, o pomembnosti poljedelstva za obstoj. Govor Rodolphe stalno prekinja z neumestnimi pripombami. Ema Rodolphe govori o sanjah, slutnjah in magnetizmu. Položil je roko na njeno, in sedaj je ni več odmaknila.

Gre za preiščen umetniški postopek in v tem se čuti nevidna avtorjeva prisotnost. Flaubert je ob izidu romana Madame Bovary odločno oznanjal, da ni v romanu nič iz njega samega in da so liki v njem popolnoma odtrgani od njegove osebnosti. Sredi l. 1857 pa je dejal: "Ema Bovary sem jaz." Prizor je zgrajen na učinkovitem kontrastu, in sicer na eni strani prazna, nizka vsakdanost, na drugi pa povzdignjena, a zlagana romantičnost. Na tem kontrastu je zgrajen ves roman, zgoščeno pa tudi osrednje poglavje. Kompozicija in stil razkrivata avtorjevo ironijo. Dogajanje Flaubert prikazuje tako, kot se odraža v zavesti literarnih oseb. Vživel se je v like, v njihove telesne in duševne značilnosti, pa tudi v oris zunanega sveta. Takemu načinu pisanja pravimo osebna pripovedna perspektiva. Pisatelj pa je vsevedni pripovedovalec.

Gustave Flaubert je začetnik kritičnega in objektivnega realizma 19. stol. v Franciji. Za njegov slog v pripovedništvu so značilni kratki stavki, natančno označevanje stvari, hotel je biti popoln. Flaubert je hotel prikazati realnost v vsej njeni pojavnosti, pa čeprav se mu je zdela še tako vsakdanja. Njegovo moralno stališče je precej ostro, v plemstvo ne zaupa več, meščanstvo sovraži, v nižjih slojih ne vidi življenjske sile. Kot nosilci česa pozitivnega mu ostanejo le izjemne osebnosti, kakršna je Ema Bovary. Bila mu je več kot le lik v romanu, bila je del njega samega, projekcija njegove osebnosti v žensko dušo in naravo. Ema ves čas niha med samimi skrajnostmi, med slepili, ki jo omamljajo, in resničnostjo, v kateri živi, a jo sovraži. Je izrazito nevrotično bitje, razklana sama v sebi in v večnem sporu z okoljem. S tem da se je Flaubert oprl na te sile v njeni duševnosti, je roman šele lahko razgibal. Zaradi teženj, ki so pogosto napačno usmerjene, je konec tragičen. Kljub temu je jedro Flaubertovega pripovedništva v realističnem orisu stvarnosti, saj je zlasti v tem romanu ustvaril zgled realističnega romana, ki je zgrajen na temeljih pozitivističnega opazovanja dejstev in natančnih dokumentov.

